

معاونت تحقیقات و فناوری

**راهنمای ارزشیابی فعالیت های پژوهشی دانشگاه ها و
دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی کشور**

(سال 1395)

مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری

گروه نظارت و ارزشیابی

خرداد

1396

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خدا

مقدمه :

اکنون که تحقق اهداف سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران، مسئولیت سنگینی را بر دوش نخبگان و اندیشمندان این مرز و بوم نهاده است، تمهید هدفمند بهره گیری از تخصص متعهدانه در راستای پیشتازی، اقتدار و مرجعیت علمی کشور، سرلوحه مسیر محققان و نخبگان عرصه پژوهش و فناوری کشور قرار گرفته است.

در این راستا نظر به رسالت خطیر معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه مدیریت، هماهنگی و توسعه ساختارهای تحقیقاتی علوم پزشکی کشور بر آنیم تا با مفاهیم علمی و دانش و تجربیات در زمینه های ساختاری، ابزاری، رفتاری، جهت سرعت بخشیدن به رشد و توسعه و افزایش بهره وری و رشد توان رقابتی مجدانه تلاش ورزیم و نقشی سازنده، راهگشا و کاربردی در ارتقاء کمی و کیفی پژوهش های کشور داشته باشیم.

با استعانت از درگاه خداوند متعال، ضمن سپاس و تشکر فراوان از بذل توجه و حسن همکاری مدیران و کارشناسان محترم دانشگاه های علوم پزشکی کشور در اجرای فرایند "ارزشیابی فعالیت های پژوهشی سال 1394" در حوزه علوم پزشکی به استحضار می رساند، بر اساس آخرین تصمیمات اتخاذ شده، ارزشیابی سال 1395 با تغییرات بسیار جزئی که در راستای ارتقای کیفی شاخص های ارزشیابی صورت گرفته است، از ابتدای سال 1396 آغاز می گردد.

در این فرآیند همانند سال گذشته، ارزشیابی با توجه به شاخص های پی گف و توسط ستاد وزارت بهداشت بر اساس نتایج به دست آمده از استخراج اطلاعات در پایگاه های Scopus (عمدتاً)، ISI و Pubmed انجام می شود.

قابل ذکر است با توجه به برنامه ریزی های انجام شده، در این شیوه ارزشیابی، اطلاعات بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه های مورد نظر استخراج شده و تحت نظارت تیم ارزشیابی ستاد، امتیازات، محاسبه و وزن هر شاخص اعمال گردیده و در انتها، نتایج رتبه بندی اعلام خواهد شد.

امید است با تلاش های انجام شده ظرفیت های پژوهشی مجموعه های دانشگاهی تحت پوشش به فعلیت رسیده و گام های محکم تر، بلندتر و حساب شده تری در راستای توسعه و کاربردی شدن پژوهش های انجام شده برداشته و دیدگاه های کلان توسعه ای پژوهش های کشور نیز متحول شوند.

تعاریف :

❖ دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی :

منظور از دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی در این فرم کلیه حوزه های تحت پوشش و وابسته به دانشگاه اعم از حوزه های ستادی ، مراکز تحقیقاتی مصوب و واحدهای تحت پوشش می باشد که از آدرس استاندارد دانشگاه علوم پزشکی در مستندات مورد ارزیابی استفاده می نمایند .

توجه مهم : پیرو دستورالعمل شماره 89/3/1067 پ/ص مورخ 89/7/26 این معاونت در خصوص کلیه شاخص ها و مستندات در دانشگاه های علوم پزشکی کشور امتیازات صرفا به مواردی تعلق می گیرند که در آنها نام و عنوان کامل دانشگاه مطابق با دستورالعمل فوق الذکر در نمایه نامه های **Pub med**، **Scopus** و **ISI** قابل استخراج باشد :

نام دانشگاه علوم پزشکی ، **University of Medical Sciences**، نام شهر، **Iran**

به عنوان نمونه :

Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

❖ نکته مهم 1 : در ارزشیابی سال 1395، بازه زمانی قابل قبول در ارزشیابی از ابتدا تا انتهای سال 2016 میلادی می باشد .

❖ نکته مهم 2 : در ارزشیابی سال 1395 فقط با افیلیشن اعلام شده از سوی دانشگاه ، در قسمت **Affiliation search** جستجو صورت خواهد گرفت .

❖ نکته مهم 3: قابل ذکر است همچون سنوات گذشته در مواردی که نویسنده یا نویسندگان بیش از یک **Affiliation** را در مقاله ذکر کرده باشند ، تنها نخستین **Affiliation** ملاک تصمیم گیری خواهد بود به استثنای مواردی که نخستین آدرس ذکر شده مربوط به دانشگاه ها یا موسسات علمی پژوهشی خارج از کشور و یا دانشگاه های داخلی باشد که توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت مورد ارزیابی قرار نمی گیرند. در این صورت نخستین آدرس داخلی در نظر گرفته خواهد شد.

❖ **اعضاء هیات علمی :**

شاغلین خدمات آموزشی، پژوهشی دانشگاه ها ، اعضاء هیات علمی نامیده می شوند و مراتب خدمت آنها عبارتند از :
مربی ، استادیار ، دانشیار ، استاد و یا پژوهشیار، پژوهشگر ، رهبری پژوهش و استاد پژوهش که بیش از شش ماه در سال ارزشیابی در دانشگاه فعالیت داشته اند.

❖ نکته مهم 1 : تعداد اعضاء هیات علمی هر دانشگاه از طریق سامانه اعضاء هیات علمی ستاد **ISID** ، اخذ و محاسبه می شود.

محور تولید علم

محور تولید علم 80% از وزن امتیازات ارزشیابی را به خود اختصاص داده و دارای هشت شاخص به شرح ذیل می باشد :

1- برونداد پژوهشی (Output):

1-1 تعداد مقالات :

تعداد مقالات منتشر شده دانشگاه در پایگاههای Scopus ، Pub med و ISI در سال 2016

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- تعداد مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه Scopus ، Pub med و ISI توسط نرم افزار استخراج

گردیده و با ضرایب ذیل در نظر گرفته می شوند:

- Scopus ضریب یک ، Pub med ضریب 1.5 ، ISI ضریب 2

✦ جمع جبری مقدار عددی شاخص (با توجه به موارد همپوشانی) محاسبه می گردد.

- نکته 1: موارد همپوشانی مقالات استخراج شده از Scopus ، Pub med و ISI به نفع نمایه نامه برتر امتیازدهی می شود.

- نکته 2: در صورتیکه مقالات در مجلات black list چاپ شده باشند به آنها از تاریخ قرار گرفتن در لیست مذکور امتیازی تعلق

نمی گیرد.

2-1 تالیف کتاب : (جدید)

به تعداد کتابها و موارد book chapter نمایه شده در پایگاه Scopus به نام دانشگاه علوم پزشکی در سال 2016 امتیاز

تعلق می گیرد.

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

✦ به ازای هر کتاب و یا فصلی از کتاب دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد نمایه شده در پایگاه Scopus در سال 2016 ،

دو (2) امتیاز تعلق می گیرد.

3-1 ارائه مقاله در همایش ها و کنفرانس ها : (جدید)

- به تعداد موارد conference paper نمایه شده در پایگاه Scopus به نام دانشگاه در سال 2016 امتیاز تعلق می گیرد.

- به تعداد موارد Abstract meeting و Proceeding و ISI/web of science نمایه شده در پایگاه به نام دانشگاه

علوم پزشکی در سال 2016 امتیاز تعلق می گیرد .

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

✦ به ازای هر ارائه مقاله در کنگره ها و همایش ها توسط دانشگاه در سال 2016 که چه به صورت conference paper در نمایه نامه Scopus و چه به صورت Proceeding و abstract meeting در نمایه نامه ISI ، نیم (0.5) امتیاز تعلق می گیرد.

نکته 2: به چاپ مقالات و کتب به همراه ارائه مقالات در همایش ها مجموعاً پرونداد پژوهشی اطلاق می شود .

✦ وزن پرونداد پژوهشی 2.5 می باشد.

2- مقالات کیفی منتشر شده (High Quality Publication):

تعداد مقالات منتشر شده دانشگاه در سال 2016 در پایگاه استنادی Scopus که در 25% مجلات برتر هر رشته بر اساس شاخص SJR یافت می شوند .

نکته 1: از آنجایی که رتبه بندی مجلات بر حسب Quarter های مختلف توسط Scimago Journal Rank صورت می گیرد ، لذا تنها مجلات نمایه شده در پایگاه Scopus شامل این امتیازدهی خواهند شد.
نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه Scopus استخراج گردیده و بر حسب نام ژورنال مرتب می شوند .
- سپس با کمک نرم افزار، آن دسته از ژورنالهایی که به عنوان Q1 در SJR مشخص شده اند ، انتخاب و شمارش می شوند
- وزن شاخص مقالات کیفی منتشر شده ، 2.5 می باشد .

3- رهبری در انتشار (Leadership) :

تعداد مقالات منتشر شده دانشگاه در سال 2016 که در آن ها نویسنده مسئول ، متعلق به آن دانشگاه می باشد .
نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- پس از تکمیل لیست مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه های مختلف و رفع موارد همپوشانی، تعداد مقالاتی که نویسنده مسئول متعلق به دانشگاه باشد شمارش می گردد.

✦ وزن شاخص رهبری در انتشار ، 1.5 می باشد .

نکته 1: در مواردی که دو نویسنده مسئول در نگارش مقاله همکاری داشته اند، تنها به نویسنده ای که در نمایه نامه مربوطه به عنوان نویسنده مسئول از آن یاد شده است امتیاز تعلق می گیرد.

4- همکاریهای بین المللی (International Collaboration):

تعداد مقالات دانشگاه که طی همکاری های بین المللی در سال 2016 منتشر شده است.

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- پس از تکمیل لیست مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه های مختلف و رفع موارد همپوشانی، تعداد مقالاتی که با همکاری بین المللی نگارش شده اند، شمارش می گردد.

وزن شاخص همکاریهای بین المللی ، 1.5 می باشد .

نکته 1: همکاریهای بین المللی در مقالات ، با وجود نام کشوری غیر از ایران در آدرس دهی مشخص می گردد.

نکته 2: در مواردی که یک مقاله ، بیش از یک افیلیشن غیر ایرانی داشته باشد ، تنها به یک مورد آن امتیاز داده می شود .

5- مقاله به ازای عضو هیات علمی (Paper per Faculty members):

تعداد مقالات چاپ شده در سال 2016 به ازای عضو هیات علمی هر دانشگاه

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- تعداد مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن استاندارد از پایگاه های مختلف پس از رفع موارد همپوشانی، شمارش می گردد.

- تعداد اعضای هیات علمی هر دانشگاه از طریق سامانه اعضای هیات علمی ISID ، تعیین و نسبت مقاله به عضو هیات علمی

در سال 2016 محاسبه می شود

وزن این شاخص 2 می باشد .

6- تعداد کل استنادات (Total Citations) :

تعداد کل استنادات سال 2016 به مقالات پنج سال گذشته دانشگاه (2012-2016) در پایگاه استنادی Scopus

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- تعداد مقالات سالهای 2012 تا 2016 دانشگاه بر اساس افیلیشن اعلام شده از سوی دانشگاه در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود

- تعداد استنادات سال 2016 مقالات پنج سال گذشته دانشگاه از پایگاه Scopus استخراج می گردد.
وزن این شاخص 4 می باشد.

نکته 1: لازم به ذکر است این شاخص، به صورت خام و بر حسب تعداد استناد محاسبه می گردد.

نکته 2: از آنجاییکه پایگاه استنادی انتخاب شده جهت محاسبه تعداد استنادات، نمایه نامه Scopus می باشد لذا تنها مقالات استخراج شده از این پایگاه مدنظر قرار گرفته است.

7- استنادات به مقالات منتشر شده در سال 2016:

تعداد استنادات در سال 2016 به مقالات منتشر شده در همان سال در پایگاه استنادی Scopus

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- تعداد کل مقالات سال 2016 دانشگاه بر اساس افیلیشن اعلام شده از سوی دانشگاه در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود

- تعداد استنادات سال 2016 مقالات منتشر شده همان سال دانشگاه از پایگاه Scopus استخراج می گردد.
وزن این شاخص 2 می باشد.

نکته 1: از آنجایی که پایگاه استنادی انتخاب شده جهت محاسبه تعداد استنادات، نمایه نامه Scopus می باشد لذا تنها مقالات استخراج شده از این پایگاه مدنظر قرار گرفته است.

8- شاخص H (h-index):

شاخص H دانشگاه برای کل مقالات منتشر شده تا سال 2016

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص:

- تعداد کل مقالات دانشگاه بر اساس افیلیشن اعلام شده از سوی دانشگاه در پایگاه استنادی Scopus استخراج می شود و شاخص H دانشگاه از طریق پایگاه استنادی Scopus محاسبه می گردد

وزن این شاخص 1 می باشد.

✦ نکته مهم 1: وزن محور تولید علم 80% می باشد

✦ نکته مهم 2: حداکثر امتیاز کسب شده در محور تولید دانش 1700 می باشد

محور ساختار

این محور شامل شاخص های زیرساخت و تربیت نیروی انسانی می باشد . دو شاخص تحقیقات دانشجویی و اخلاق در پژوهش نیز به جهت اهمیت در ذیل این محور آمده است.

1 - زیرساخت پژوهش :

این شاخص شامل تعداد طرحهای کوهورت ، راه اندازی بیوبانک ، سیستم های Registry ، آزمایشگاههای جامع تحقیقاتی و منابع الکترونیک و اطلاع رسانی پزشکی می باشد .
نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- شاخص های زیرساخت توسط دفاتر وزارت متبوع و با معیارهای مدنظر آنان امتیاز دهی شده که جهت ورود به سیستم ارزشیابی به بالاترین امتیاز اخذ شده در هر شاخص به ترتیب ذیل امتیاز تعلق خواهد گرفت :
- شاخص های مربوط به تعداد طرحهای کوهورت ، راه اندازی بیوبانک ، سیستم های Registry و آزمایشگاههای جامع تحقیقاتی هر کدام حداکثر 50 امتیاز و به منابع الکترونیک و اطلاع رسانی پزشکی حداکثر 30 امتیاز تعلق خواهد گرفت . مابقی امتیازات مربوط به هر شاخص بر اساس بالاترین امتیاز adjust خواهد شد.

وزن این شاخص 11% می باشد .

- حداکثر امتیاز اخذ شده در این شاخص 230 می باشد.
- جهت اطلاع از نحوه امتیازدهی و معیارهای مربوطه به پیوست مراجعه نمایید.

2- توسعه ظرفیت نیروی انسانی :

این شاخص بر اساس تعداد افراد پذیرفته شده در سال 1395 در :

- دوره های PhD by Research مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه و
- دوره های clinician scientist و همچنین Post doc محاسبه می شود .

نحوه محاسبه مقدار عددی شاخص :

- به ازای هر نفر پذیرفته شده در سال 1395 در دوره های PhD by Research مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه 1 امتیاز و در مورد دوره clinician scientist و post doc به ازای هر نفر 2 امتیاز تعلق می گیرد . وزن این شاخص 3% می باشد .

حداکثر امتیاز اخذ شده در این شاخص 70 می باشد .

3- توسعه تحقیقات دانشجویی

تعریف شاخص و نحوه محاسبه امتیازات و مستندات در پیوست ذکر گردیده است و از طریق واحد مربوطه انجام می گیرد.

{شماره تماس واحد در صفحه 12}

✦ وزن این شاخص 2% می باشد .

- حداکثر امتیاز اخذ شده 50 می باشد.

4- اخلاق در پژوهشهای علوم پزشکی :

تعریف شاخص و نحوه محاسبه و مستندات در پیوست ذکر گردیده است و از طریق واحد مربوطه انجام می گیرد. {شماره

تماس واحد در صفحه 12}

✦ وزن این شاخص 4% می باشد .

- حداکثر امتیاز اخذ شده 100 می باشد

✦ نکته مهم 1: امتیازدهی شاخص زیرساخت توسط دفاتر مربوطه در ستاد وزارت بهداشت صورت می گیرد. در صورت

وجود هر گونه سوال با کارشناس ذیربط تماس حاصل فرمایید. {شماره تماس های مورد لزوم در صفحه 12}

✦ نکته 2: وزن محور ساختار 20% می باشد

✦ نکته 3: حداکثر امتیاز کسب شده در محور ساختار 450 می باشد

✦ نکته 4: حداکثر امتیاز اخذ شده دانشگاه از دو محور فوق الذکر 2150 می باشد

شماره تلفن های ضروری جهت ارزشیابی فعالیت های پژوهشی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

به اطلاع می رساند برای اطلاع از آخرین اخبار به سایت WWW.HBI.IR مراجعه کرده و جهت برقراری ارتباط و ارسال نقطه نظرات، پیشنهادات و مشکلات احتمالی از ایمیل ذیل استفاده نمایید .

ایمیل ارزشیابی دانشگاه های علوم پزشکی msuevaluation@gmail.com

لیست شماره تلفن های کارشناسان مسئول در ستاد برای پاسخگویی در شاخص های مشخص شده به شرح ذیل می باشد.

تلفن	کارشناس مسئول	واحد /دفتر
021-81455137	سرکار خانم مهندس سبحانی	واحد ارزشیابی دانشگاه های علوم پزشکی
021-81455487	جناب آقای خضری	کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور
021-81454302	سرکار خانم خسروی	
021-81455698	سرکار خانم دکتر نیک روان	کمیته اخلاق در پژوهشهای علوم پزشکی کشوری
021-81455199	سرکار خانم زکیانی	منابع الکترونیک و اطلاع رسانی پزشکی
021-81455417	سرکار خانم مهندس توکلی	آزمایشگاه های جامع تحقیقاتی
021-81454307	سرکار خانم کمالیان	PhD by Research
021-81455194	جناب آقای دکتر حیدرزاده	clinician scientist / post doc
09122187385	جناب آقای دکتر پوستچی	طرحهای کوهورت و بیوبانک
021-81455137		
021-81455139	سرکار خانم دکتر مجرب	سیستم های Registry (ثبت بیماری ها)

